

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі Комунального закладу «Нововодолазька санаторна школа» Харківської обласної ради

5 лютого 2025 року

м. Харків

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП).

Склад моніторингової групи:

Цвеліх Максим Павлович – головний спеціаліст відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Кротов Єгор Олегович – представник громадськості.

Моніторинговий візит проводився у присутності коменданта гуртожитку, Кішинського Вячеслава Олександровича, кастелянтки гуртожитку, Литвин Людмили Михайлівни.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток «ІТ» Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.

Повна адреса об'єкта моніторингу: вул. Мирослава Мисли, буд. 40, місто Харків, Харківська область.

Форма власності: державна

Балансоутримувач (власник) об'єкту моніторингу: Міністерство освіти та науки України – Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця.

Об'єкт зареєстровано у переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб з листопада 2024 року.

Моніторинговий візит здійснюється вперше.

Розташування

МТП, його житлові та функціональні приміщення розташовані в п'ятиповерховій будівлі коридорного типу (фото 1). Зупинка громадського транспорту (тролейбус, автобус) знаходиться на відстані 450 м., продуктові магазини знаходяться в 400 м. від МТП, в доступній близькості до школи та дитячого садка (400 м), поліклініка (950 м.), аптеки (250 м).

Наповненість

За повідомленням адміністрації МТП, будівля розрахована на перебування 200 мешканців, які належать до ВПО. Станом на момент моніторингу МТП повністю заповнене - перебуває 200 осіб з числа ВПО, з них 110 жінок, 90 чоловіків, 2 дітей, з них 1 дитина шкільного віку. В гуртожитку перебуває 138 осіб пенсійного віку. Також в гуртожитку ведеться облік маломобільних груп населення, зокрема із загальної кількості мешканців 43 осіб визначено як маломобільні.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

Моніторинговою групою з'ясовано, що проживання для ВПО здійснюється на безоплатній основі, перед заселенням мешканці заключають договір про право користування житловими приміщеннями будівлі МТП відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 року № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб» (далі – Постанова № 930). При спілкування з мешканцями з'ясовано, що при заселенні до МТП ВПО ознайомлюються зі змістом договору про право користування житловими приміщеннями, правилами перебування у гуртожитку, з правилами проживання ознайомлюються при заключенні такого договору. Після спливу терміну дії договору із мешканцями договір переукладається повторно на наступні 6 місяців. Гуртожиток отримує компенсацію з державного бюджету за спожитий обсяг комунальних послуг внутрішньо переміщеними особами.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Моніторинговою групою встановлено, що будівля МТП забезпечена централізованим електро-, тепло-, водопостачанням. Будівля освітнього закладу оснащена системою водовідведення. Адміністрація гуртожитку веде перемовини із благодійним сектором щодо постачання та встановлення бойлерів для забезпечення постачання гарячої води на період профілактичних ремонтних робіт тепломереж.

Також з'ясовано, що в гуртожитку відсутні альтернативні джерела електроенергії, що може свідчити про відсутність альтернативних рішень забезпечення роботи інженерних систем МТП у разі перебоїв електропостачання.

Харчування

ВПО харчуються самостійно. На кожному поверсі МТП передбачено 2 кухонних приміщення (фото 2), які оснащені газовими плитами, електрочайниками, мийками, кухонною поверхнею для приготування їжі. Водночас в приміщеннях для приготування їжі відсутні холодильники загального користування. Адміністрація МТП зазначає, що частково потреби щодо місць для зберігання продуктів в МТП забезпечено за рахунок домовленості із студентами, які проживали у цьому гуртожитку щодо надання права користування холодильниками, однак їх кількість не відповідає потребам, які існують зараз в гуртожитку. Зазначене може свідчити про недостатнє забезпечення місця тимчасового проживання майном(технікою) для зберігання продуктів. Питна вода забезпечується шляхом самостійного придбання мешканцями МТП.

Санітарія та гігієна

На кожному поверсі є 2 туалетних приміщення, які розділені за ознакою статі. Туалетні приміщення оснащені засувками, а кімнати оснащені замками.

Душові приміщення знаходяться на першому поверсі будівлі МТП. Два приміщення розділені за ознакою статі, кожне приміщення містить по 9 душових кабін (фото 3).

На території МТП на першому поверсі облаштовано сушильну кімнату (фото 4), а також пральню (фото 5), в якій розміщено три пральних машини та дві сушильних машини, які було поставлено благодійним сектором. Зазначена кількість пральних машин не забезпечує потреби відносно кількості осіб, які проживають в МТП, що не відповідає вимогам підпункту 17 пункту 8 Постанови № 930. В господарчому приміщенні на першому поверсі мешканці також можуть отримати чисту постільну білизну (фото 6).

Прибирання території загального користування, коридорів здійснюють працівники гуртожитку, прибирання кімнат в блоках здійснюють мешканці гуртожитку за встановленим графіком.

Протипожежна безпека

На поверххах наявні вогнегасники та розміщені плани евакуації на випадок надзвичайних ситуацій (фото 7, 10).

З'ясовано, що гуртожитку відсутнє укриття або приміщення, яке може використовуватись для перебування громадян під час повітряної тривоги. Найближче укриття знаходиться в 150 метрах від будівлі МТП.

Безбар'єрність

Незважаючи на те, що в МТП проживають особи, які належать до маломобільних груп населення, зокрема особи з порушенням опорно-рухового апарату, навколишній та внутрішній простір будівлі МТП не забезпечує безбар'єрний доступ для мешканців, які належать до ВПО.

Житлові приміщення МТП не передбачені на першому поверсі, відповідно на шляху до житлових кімнат наявні сходи, що ускладнює переміщення маломобільним мешканцям (фото 9). Приміщення загального користування МТП, душові кімнати та кухні не адаптовані підтримуючими поручнями для потреб маломобільних груп населення.

Водночас за сприяння благодійних організацій, у 2024 році біля центрального входу до гуртожитку було розміщено похилу металеву поверхню із поручнями, що допомагає маломобільним мешканцям легше спускатись та підійматись (фото 1).

Умови в кімнатах

Розміщення у кімнатах загального типу проводиться за ознакою статі, родинам забезпечують окреме приміщення. Мешканці розміщуються в кімнатах від 2 до 3 осіб. Кімнати забезпечені меблями, наявні ліжка, стільці, столи, шафи, тумби), температура за оцінкою мешканців комфортна. Вікна в житлових приміщеннях МТП металопластикові. При спілкуванні з мешканцями з'ясовано, що мешканці задоволені умовами проживання в кімнатах.

Дозвілля

В будівлі МТП на третьому поверсі наявне приміщення для проведення інформаційних сесій на заходів, де проводяться загальні збори мешканців та правоосвітні заходи (фото 8). Проведення загальних зборів організовано на першому поверсі у вестибюльному приміщенні, або в приміщенні для інформаційних сесій на третьому поверсі.

Біля житлового корпусу МТП розміщений дитячий майданчик та майданчик для зайняття спортом.

Доступ до інформації та послуги

На першому поверсі розміщені інформаційні буклети та стенди, на яких відображено довідкову інформацію та можливості отримати різного роду допомогу, зокрема розміщено порядок та можливості звернутись до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Комунікація між адміністрацією та мешканцями проводиться шляхом спілкування у месенджерах, прийомі громадян у кабінеті керівника МТП на першому поверсі.

МТП відвідують неурядові громадські організації, що надають ВПО психологічну, правову допомогу, а також провадять ремонтні роботи функціональних приміщень МТП.

Більшість мешканців вже уклали декларації з місцевими лікарями в поліклініці в місті Харків. Мешканці закладу, які мають відповідне право, – отримують кризову виплату (допомогу на проживання внутрішньо переміщеним особам).

Освіта

В МТП проживає 2 дитини, серед яких одна дитина шкільного віку. Моніторингова група під час спілкування з родиною з дітьми з'ясувала, що дитина зарахована до ліцею громади, звідки було евакуйовано родину, однак навчання станом на момент моніторингу призупинено. Батькам дитини роз'яснено щодо порядку та можливості переведення в освітні заклади міста Харкова з метою поновлення права дитини на освіту.

В МТП не облаштовано приміщення, яке могло б слугувати для дистанційного навчання, тож діти навчаються у житлових кімнатах. Діти забезпечені власними пристроями для дистанційного навчання.

Працевлаштування

Адміністрацією МТП не ведеться облік працевлаштованих мешканців МТП з числа ВПО, проте відомо про працевлаштування 7 осіб з числа ВПО. Станом на момент моніторингу МТП не відвідували бригади центру зайнятості.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 5 особами

Під час особистого спілкування з мешканцями МТП з числа ВПО, заяв про порушення прав не надходило. Умовами проживання у гуртожитку опитувані

мешканці задоволені, були надані роз'яснення про звернення до Уповноваженого за захистом своїх соціально-економічних прав.

Правопросвітницький захід проведено для 4 осіб

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та підстави звернення за захистом прав, зокрема було роз'яснено актуальний порядок отримання компенсації за пошкоджене/зруйноване житло внаслідок збройної агресії РФ проти України.

Загальні потреби МТП:

Моніторинговою групою зафіксовано потребу від адміністрації МТП в забезпеченні:

- 19 комплектами постільної білизни;
- допоміжних засобів пересування для маломобільних мешканців гуртожитку (милиці, палиці);
- 8 холодильників загального користування для кухонних приміщень гуртожитку;
- 8 пральних машин.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

1. опрацювати спільно з благодійними організаціями питання забезпечення мешканців МТП побутовою технікою для кухонних приміщень, пральних машин, комплектів постільної білизни та допоміжних засобів пересування;
2. адаптувати функціональні приміщення МТП (кухонні приміщення та санвузли) для потреб маломобільних груп населення шляхом встановлення підтримуючих поручнів.

Керівник моніторингової групи:

**головний спеціаліст відділу
сприяння роботи регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Максим ЦВЕЛИХ

Додатки:

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

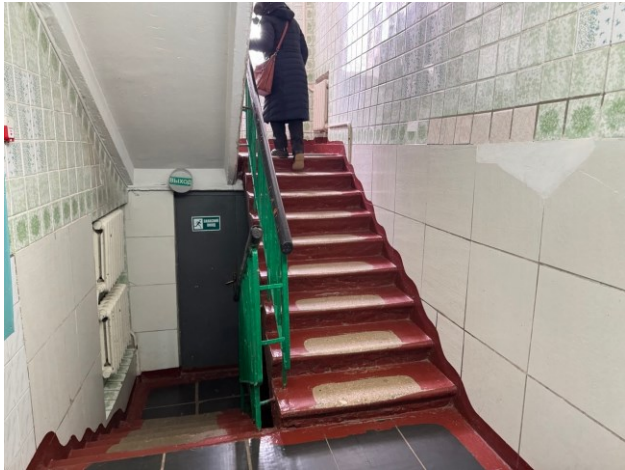

Фото 10

